

Bibliografia Educació Primària
CELEBREM LA SEXUALITAT

Educació afectiva i sexual integral

JÚLIA SÁNCHEZ ANDREO

CELEBREM LA SEXUALITAT: Educació afectiva i sexual integral

PRESENTACIÓ

Des de La Ciranda us presentem la **Maleta Pedagògica: Celebrem la Sexualitat**.

Considerem l'acompanyament dels afectes i les sexualitats com un **dret fonamental** d'infants i joves, des del naixement i en totes les etapes educatives.

Promocionem la **Salut Sexual i Reproductiva amb Perspectiva de Gènere**, segons els objectius de la Coeducació i el respecte a les Diversitats. Som pioneres en la creació de materials sensibles i propostes significatives per una Educació Afectiva i Sexual Integral, basada en els principis de l'Educació Viva i Activa. Estem especialitzades en l'Educació Infantil i l'Educació Primària.

◇ Treballem perquè els **infants i joves** tinguin experiències educatives significatives i de qualitat, que enriqueixin i promocionin la salut, el respecte i el benestar de la seva vida sexo-afectiva.

◇ Volem que els **mestres i acompanyants** tingueu propostes adaptades a cada etapa, experiències formatives i l'assessorament necessari per incloure la coeducació i la perspectiva de gènere en l'educació afectiva i sexual als centres.

◇ Per les **famílies** us oferim trobades i xerrades per facilitar-vos l'acompanyament de les sexualitats des de casa.

◇ Pels **Centres de Recursos Pedagògics** us oferim la Maleta de Recursos Pedagògics "Celebrem la Sexualitat" per apropar tots els materials, la bibliografia, els pòsters i la Guia Didàctica a tots els centres del municipi.

RECORREGUT

El 2009, la sociòloga i mestra **Júlia Sánchez** va fundar de **La Ciranda**, per l'acompanyament respectuós de les sexualitats d'infants, joves i dones.

El 2011 va ser becada per l'**Institut Català de les Dones** per investigar sobre les violències de gènere en l'adolescència.

El 2015, va iniciar el projecte pedagògic "**Celebrem la Sexualitat**" per l'Educació Afectiva i Sexual Integral i va rebre el 2n premi del programa "Construïm en femení les altres economies" de BCN Activa.

El 2016, va rebre el traspàs dels tallers d'Educació Sexual desenvolupats, entre el 2011 i el 2015, per **Montserrat Catalán**, co-fundadora de la casa de naixements Migjorn.

El 2017, es va fundar l'Associació 9 Món, acompanyant Migjorn. En aquest marc, va crear la **Maleta de Recursos Pedagògics**.

Durant el 2018, va comptar amb la col·laboració de la sexòloga i treballadora social Verònica Ramilo. L'**Ajuntament de Sant Cugat del Vallés** va incorporar els tallers al programa de Promoció de la Salut.

Durant el 2019 el projecte va rebre el 1r premi del programa "**Camí a la Solidesa**" de BCN Activa i el Comissionat de l'Economia Social i Solidària. Es va iniciar la formació de 30 hores reconegudes pel Departament d'Educació. I els tallers amb l'Ajuntament de Barcelona.

El 2020, hem participat en l'assessorament del programa "**Coeduca't**" del Dep. d'Educació. Hem distribuït la Maleta Pedagògica a 4 Centres de Recursos Pedagògics del territori català.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Presentem una bibliografia de contes i llibres que ens faciliten l'aprenentatge a les aules.

NAIXEMENT

Benvingut a la família. Mary Hoffman i Ros Asquith

Editorial Joventut, 2014.

Aquest llibre il·lustrat explora les diferents maneres en què un bebè o un nen pot arribar a una família: part natural, l'adopció, la família d'acollida, així com els diferents tipus de família; monoparentals, pares del mateix sexe, etc.

El primer joc del Jan i la Marina. Montse Catalán i Marc Rodríguez

Editorial Pol·len. Barcelona 2018. **Distribució pròpia.**

Un conte que ens mostra la relació de complicitat que estableix una nena amb el seu germà petit quan encara no ha nascut. La mare, entrant en el seu joc, els integra a tots dos, reconeixent les seves necessitats diferents. És l'art d'acompanyar el creixement intentant evitar l'inici de la gelosia.

No les cuentes cuentos. Carlos de la Cruz i Mario de la Cruz

Ediciones CEAPA. Madrid, 2011.

És un conte infantil pensat per a facilitar el diàleg sobre sexualitat en família, des que els fills són petits, que és quan sorgeixen curiositats i preguntes. Un exemple sobre com parlar de sexualitat des de la primera infància i poder respondre les seves preguntes: D'on vénen els bebès? Com entren en les panxes de les mares? Com surten?

La geganta de les estrelles. Núria Beitia i Teresa Montsech.

Editorial Pol·len. Barcelona 2020.

La Geganta de les Estrelles manté un fil d'amor quan cal acompanyar les criatures davant de la separació dels progenitors o de qualsevol altra absència llarga d'una persona estimada.

EL COS I ELS SEUS CANVIS

Descobrint el cos sembrant paraules. Montse Catalán
Editorial Pol·len. Barcelona 2018. **Distribució pròpia.**

Amb la mateixa naturalitat amb la qual les criatures descobreixen cada dia nous detalls del món, i aprenen a anomenar-los, en aquest conte descobrim el cos i posem paraules a aquelles parts a les que moltes vegades ens referim amb eufemismes, en lloc d'anomenar amb alegria pel seu nom.

El libro rojo de las niñas. Cristina Romero Francis Marín
Editorial Ob Stare, 2016. **Distribució pròpia.**

Este libro nació para acompañar a las niñas en su camino hacia la pubertad y la madurez. Cuenta que las niñas son poderosas justamente al ser auténticamente ellas mismas, al obedecerse a sí mismas, lejos de la imagen hipersexualizada que nuestra sociedad y nuestra cultura promueven. La menstruación está muy presente desde una visión reconciliadora.

El libro dorado de los niños. Cristina Romero i Francis Marín
Editorial Ob Stare, 2016

Què significa en aquesta societat la masculinitat o ser nen? Si ets un nen, o alguna vegada vas ser-ho, aquest llibre conté paraules i imatges que t'ajudaran a recordar que ets poderós, però poderós d'una forma diferent a la que potser t'havien explicat fins ara.

En Bru es fa gran. Mònica Peitx i Triay
Editorial Juventud, 2018

En Bru té 10 anys i nota que el seu cos està canviant. El fet és que aviat entrarà en la fase de la pubertat com la seva germana Mia. Descobreix quins canvis experimenta el cos d'un nen durant la pubertat i aprèn tot el que es refereix a l'aparell reproductor masculí. Acompanyal en la seva aventura de fer-se gran!

Mamá me ha venido la regla. May Serrano, Marta Serrano i Julia Serrano
Mandala ediciones, 2012.

Aquest conte mostra el dia en que una noia té la menstruació per primeravegada. Veiem les accions, consells i celebració que l'ajuda a comprendre i conèixer més sobre aquest gran canvi a la seva vida. Les dones de la seva família li fan una festa de la menarquia i li expliquen el cicle menstrual amb la metàfora de les estacions.

La regla mola, si saps como funciona. Anna Salvia, Cristina Torrón
Montena de Penguin Random House Grupo Editorial, 2020.

Aquest llibre explica moltes de les qüestions importants per comprendre la menstruació de manera directa i divertida. Vincula la menstruació al cicle fèrtil de les dones.

Espermarquia
Autora Júlia Sánchez, il·lustracions Anna Tó. Barcelona 2021.

En Joan està acabant la pubertat i s'aproxima la vivència de la seva primera ejaculació, l'espermarquia. La seva fertilitat està florint i sent curiositat i ganes d'ejacular per primera vegada. Mentre prepara la foguera de Sant Joan, anirà notant com s'acomia del seu cos de nen i apareixen un munt de dubtes. Ens acompanyes a resoldre les seves preguntes?

AFECTES I PLAERS

Pessigolles. Alba Barbé i Sara Carro, il·lustracions Núria Fortuny

Editorial Bellaterra. Barcelona 2012.

La sexualitat infantil és una font d'aprenentatge i un camp ple d'experiències molt valuoses per al nostre desenvolupament. Malgrat que de vegades ens pot resultar difícil parlar a les criatures de la seva sexualitat, dels seus desitjos i les seves fantasies, fer-ho contribueix al fet que creixin d'una manera saludable i integral.

La marta diu no!

Cornelia Franz i Stefanie Scharnberg. Editorial Takatuka. 2009.

Un àlbum per a primers lectors que narra amb encert perquè és tan moderat com clar i es pot explicar amb diversos graus d'intensitat un intent d'abús sexual evitat a temps i, més important encara, el procés d'adquisició de consciència del dret inalienable el propi cos.

El meu cos és meu.

Alba Bo, il·lustracions Núria Fortuny. Editorial Bellaterra. Barcelona 2012.

La sexualitat infantil és una font d'aprenentatge i un camp ple d'experiències molt valuoses per al nostre desenvolupament. Malgrat que de vegades ens pot resultar difícil parlar a les criatures de la seva sexualitat, dels seus desitjos i les seves fantasies, fer-ho contribueix al fet que creixin d'una manera saludable i integral.

¡Estela, grita muy fuerte!

Bel Olid i Martina Vanda. Editorial Fineo, 2018

Este es un libro que aborda un tema tan delicado como son los abusos infantiles. A través del cuento, se ofrece una forma sencilla de introducir el tema, abriendo un espacio de reflexión y diálogo. La protagonista del cuento, Estela, tendrá que hacer frente a diversas situaciones que no le gustan, entre ellas el abuso sexual. Lo importante es analizar cómo Estela aprende a pedir ayuda y a decir NO a todo lo que le disgusta.

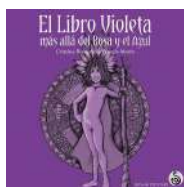
DIVERSITATS AFECTIVES I SEXUALS

Niñas y niños. Aingeru Mayor y Susana Monteagudo

Projecte Chrysalis. **Distribució pròpia.**

Un llibre que obre les possibilitats de realització de les nenes i les noies: Había una vez una princesa... ¿una princesa? ¡¿Qué?! Científicas, astronautas, levantadoras de pesas, juezas, chefs... cien ejemplos de determinación y audacia para las que sueñan en grande. El llibre amb testimonis reals i materials didàctics.

El libro violeta. Cristina Romero Francis Marín

Editorial Ob Stare, 2018

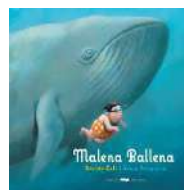
Aquest llibre representa una senzilla invitació a favor de la diversitat. Una llum violeta en el camí de totes aquelles petites i grans persones que desitgen ser felices a la seva manera, sense amagar-se pels rígids i dolorosos motlles culturals i socials en els quals en moltes ocasions ens sentim embolicats.

El meu fill princesa. Cheryl Kilodavis

Editorial Bellaterra, 2019.

Un conte il·lustrat basat en fets reals, que parla de l'acceptació. L'autora va escriure el llibre amb ànim d'oferir als nens i als adults una eina per parlar de l'amistat incondicional i afavorir la prevenció de la discriminació cap aquells infants que tenen una forma d'expressió menys habitual dels seus gustos, preferències i identitats.

Malena Balena. Davide Cali

Libros del Zorro Rojo, 2015.

A la piscina, les nenes es riuen de la Malena. I és que la Malena pesa molt, massa. Tant, que li diuen balena. Però un dia, el monitor de natació li ensenya un truc i la seva vida comença a canviar.

¡Vivan las uñas de colores! Luis Amavisca, Alicia Acosta, Gusti.

Editorial ELKAR, 2018.

A en Juan li agradava pintar-se les ungles i quan van riure d'ell a l'escola, el seu pare va decidir donar-li suport i pintar-les-hi ell també. Aquesta és una història inspirada en fets reals que anima a l'adult a conquerir l'espai de legitimitat per la llibertat d'expressió dels infants.

BON TRACTE A LES RELACIONS D'INTIMITAT

El monstre de colors. Anna Llenas
Editorial Flamboyant, 2012.

El Monstre de Colors no sap què li passa. S'ha fet un garbuix d'emocions i ara li toca desfer l'embolic. Una història senzilla i divertida que introduirà a petits i a grans en el fascinant llenguatge de les emocions.

Emocionari. Rafael R. Valcarcel, Cristina Nuñez
Editorial Palabras Aladas, 2016.

Aquest llibre descriu, amb senzillesa, diversos estats emocionals perquè el nen (i l'adult) aprengui a identificar les seves pròpies emocions i, així, pugui dir el que realment assegui.

Drets i deures dels nens. Cesar Bona, Joan Turu
Editorial Beascoa, 2019

Una celebració dels Drets de l'Infant per commemorar el 60è aniversari de la seva proclamació! Aquest relat proper i genialment il·lustrat dels Drets de les nenes i els nens, i els seus deures, ens dona l'oportunitat de seguir fent realitat els nostres somnis i desitjos per viure en un món més just, que també tingui en compte els Drets Afectius i Sexuals dels infants.

Si vols recomanar-nos més llibres i materials ens pots escriure a laciranda@gmail.com

---

La Ciranda

Júlia Sánchez Andreo

laciranda@gmail.com

www.laciranda.com